

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

138 WET van 11 mei 1964, houdende herziening van de regeling omtrent het beheer van de voogd, de ouder en de curator en wijziging, in verband daarmee, van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Postspaarbankwet 1954.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is over te gaan tot herziening van de regeling omtrent het beheer van de voogd, de ouder en de curator en tot wijziging, in verband daarmee, van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Postspaarbankwet 1954;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

In het Burgerlijk Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. **Artikel 179.** In het eerste lid vervallen de woorden „binnen de tijd van drie maanden”.

B. **Artikel 344a.** Aan het eerste lid wordt een volzin toegevoegd, luidende: De voogd van het kind behoeft de in artikel 437, eerste lid, bedoelde machtiging niet.

C. **Artikel 359** wordt gelezen:

Op het beheer van een beherende ouder zijn de artikelen 431, tweede lid, 432a—441b en 453a van overeenkomstige toepassing; het in de artikelen 441 en 453a met bertekking tot de toeziende voogd bepaalde geldt voor de andere ouder, mits deze tot de voogdij bevoegd is.

D. **Artikel 376** vervalt.

E. **Artikel 391.** De punt aan het slot van het eerste lid wordt vervangen door: ; of. Aan dit lid wordt toegevoegd:

c. in gebreke blijven van de voogd, zijn voogdij uit te oefenen.

Ingevoegd wordt een nieuw tweede lid, luidende:

Is de benoeming op het eerste lid onder c gegrond, dan kan de kantonrechter de benoemde voogd een beloning toekennen en is de in gebreke gebleven voogd jegens de minderjarige aansprakelijk voor de kosten die de vervanging veroorzaakt, alsmede, behoudens zijn verhaal op de benoemde voogd, voor diens verrichtingen.

F. **Artikel 407.** Een tweede lid wordt toegevoegd, luidende:

Zijn de belangen van de minderjarige ook in strijd met die van de toeziende voogd, dan benoemt de kantonrechter een bijzondere curator om de minderjarige terzake te vertegenwoordigen.

G. **Artikel 408.** Na „boedelbeschrijving” worden ingevoegd de woorden: of een verklaring als bedoeld in artikel 428a.

H. **Artikel 428** wordt gelezen:

De voogd zorgt, dat het vermogen van de minderjarige, zoals dit bij het begin van zijn voogdij is samengesteld, zo spoedig mogelijk in het bijzijn van de toeziende voogd wordt geïnventariseerd.

Binnen acht weken na het begin van zijn voogdij doet de voogd aan de kantonrechter van de woonplaats van de minderjarige schriftelijk opgave van de bij dat begin aanwezige gereede gelden, effecten aan toonder en spaarbankboekjes.

Binnen acht maanden na het begin van zijn voogdij levert de voogd de boedelbeschrijving of een afschrift daarvan in ter griffie van het kantongerecht van de woonplaats van de minderjarige.

In de boedelbeschrijving is begrepen een opgave van de wijzigingen in de samenstelling van het vermogen tot het ogenblik dat zij wordt opgemaakt.

De kantonrechter doet binnen tien dagen na de inlevering van de boedelbeschrijving de voogd oproepen ten einde de deugdelijkheid daarvan onder ede te bevestigen, tenzij uit de boedelbeschrijving blijkt, dat de voogd dit reeds heeft gedaan.

De ingeleverde boedelbeschrijving en de in het tweede lid bedoelde opgave zijn vrij van zegel.

I. Ingevoegd wordt een nieuw artikel, luidende:

Artikel 428a. Wanneer de goederen van de minderjarige een waarde van f 1000 niet te boven gaan, kan de voogd een door hem en de toeziende voogd ondertekende, volgens een door de minister van justitie vastgesteld model opgemaakte verklaring daaromtrent in plaats van de boedelbeschrijving inleveren. De voogd van twee of meer kinderen van dezelfde ouders kan met een zodanige verklaring slechts volstaan, wanneer bovendien de goederen der minderjarigen tezamen een waarde van f 2000 niet te boven gaan.

De kantonrechter doet, zo hij daartoe termen aanwezig acht, de voogd oproepen teneinde de deugdelijkheid van de ingeleverde verklaring onder ede te bevestigen.

De ingeleverde verklaring is vrij van zegel.

De kantonrechter kan te allen tijde bepalen dat alsnog een beschrijving van het vermogen van de minderjarige, zoals dit op de datum van zijn beschikking is samengesteld, met overeenkomstige toepassing van het vorige artikel moet worden opgemaakt en ingeleverd.

J. **Artikel 429** wordt gelezen:

De kantonrechter kan bij gebleken noodzakelijkheid een langere termijn voor de inlevering van een boedelbeschrijving of een verklaring, als bedoeld in artikel 428a, stellen.

Indien binnen de daarvoor gestelde termijn geen boedelbeschrijving, noch een verklaring als bedoeld in artikel 428a is ingeleverd, doet de kantonrechter binnen tien dagen na het einde van die termijn de voogd en de toeziende voogd ten verhoere oproepen.

K. **Artikel 430.** In het eerste lid wordt na „boedelbeschrijving” ingevoegd: of in de verklaring, bedoeld in artikel 428a.

L. **Artikel 431.** In het eerste lid wordt „drie” vervangen door: vier. In het tweede lid wordt „De ontvanger der Successierechten” vervangen door: De inspecteur bij wie de aangifte voor het recht van successie, van overgang of van schenking moet worden ingediend.

M. **Artikel 432.** Het tweede lid vervalt.

N. Ingevoegd wordt een nieuw artikel, luidende:

Artikel 432a. Voor zover de kantonrechter niet anders bepaalt, geeft de voogd de effecten aan toonder van de minderjarige in bewaring bij de Nederlandsche Bank of een krachtens de Wet toezicht kredietwezen geregistreerde kredietinstelling.

De kantonrechter kan aanwijzingen geven omtrent de wijze, waarop spaarbankboekjes en gelden van de minderjarige moeten worden bewaard.

Voor effecten aan toonder, spaarbankboekjes en gelden, die de minderjarige tezamen met een of meer andere personen

toekomen, geldt het bepaalde in de vorige leden, wanneer de voogd die onder zijn berusting heeft.

O. Artikel 433 wordt gelezen:

De voogd behoeft machtiging van de kantonrechter om de navolgende handelingen voor rekening van de minderjarige te verrichten:

a. beschikken en aangaan van overeenkomsten tot beschikking over goederen van de minderjarige, tenzij de handeling geld betreft, als een gewone beheersdaad kan worden beschouwd, of krachtens rechterlijk bevel geschiedt;

b. giften doen, andere dan gebruikelijke, niet bovenmatige;

c. een making of gift, waaraan lasten of voorwaarden zijn verbonden, aannemen;

d. geld lenen of de minderjarige als borg of hoofdelijke medeschuldenaar verbinden;

e. overeenkomen dat een boedel, waartoe de minderjarige gerechtigd is, voor een bepaalde tijd onverdeeld wordt gelaten.

De kantonrechter kan bepalen dat de voogd zijn machtiging behoeft voor het innen van vorderingen van de minderjarige, het disponeren over saldi bij giro- of kredietinstellingen daaronder begrepen.

Voor het aangaan van een dading over een geschil, waarbij de minderjarige is betrokken, behoeft de voogd geen machtiging in het geval van artikel 19 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering of wanneer het voorwerp van het geschil een waarde van f 200 niet te boven gaat.

P. Artikel 434. In het eerste lid wordt „of” vervangen door een komma; na „huren” wordt ingevoegd: of pachten.

In het tweede lid worden de woorden „verkoop of verhuring” vervangen door: verkoop, verhuur of verpachting.

Q. Artikel 435 wordt gelezen:

Een in strijd met artikel 433 of 434 verrichte rechtshandeling ten name van de minderjarige kan op vordering of verweer van zijn zijde worden nietig verklaard, tenzij de handeling hem geen nadeel heeft berokkend of de wederpartij te goeder trouw was.

Rechten te goeder trouw door derden verkregen worden geëerbiedigd.

R. Artikel 436. In het tweede lid wordt „krachteloos” vervangen door: nietig.

S. Artikel 437 wordt gelezen:

Een voogd die zonder machtiging van de kantonrechter voor de minderjarige als eiser in rechte optreedt of tegen een uitspraak beroep instelt, wordt niet-ontvankelijk verklaard.

De voogd mag niet zonder machtiging van de kantonrechter in een tegen de minderjarige ingestelde eis of in een gedane uitspraak berusten.

Hij kan, alvorens voor de minderjarige in rechte verweer te voeren of tegen een bij verstek gedane uitspraak verzet te doen, zich te zijner verantwoording doen machtigen door de kantonrechter.

T. Artikel 438 wordt gelezen:

De voogd draagt zorg voor een doelmatige belegging van het vermogen van de minderjarige.

Hij behoeft voor elke belegging van gelden van de minderjarige machtiging van de kantonrechter. Nochtans mag hij, voor zover de kantonrechter niet anders bepaalt, zonder diens machtiging beleggen bij de Rijkspostspaarbank, op boekjes bestemd voor de belegging van gelden van minderjarigen, en bij een krachtens de Wet toezicht kredietwezen geregistreerde kredietinstelling, op dadelijk of met inachtneming van een opzeggingstermijn van ten hoogste een maand opeisbare rekeningen ten name van de minderjarige.

U. Artikel 439. Een tweede lid wordt toegevoegd, luidende:

Zonder machtiging van de kantonrechter mag de voogd een boedel, waartoe de minderjarige gerechtigd is, niet onverdeeld laten.

V. Ingevoegd wordt een nieuw artikel, luidende:

Artikel 439a. Handelingen, door de voogd verricht in strijd met de artikelen 438 en 439, kunnen niet op grond daarvan nietig verklaard worden.

W. Artikel 440. Een tweede lid wordt toegevoegd, luidende:

Hij kan niet zonder machtiging van de kantonrechter een de minderjarige opgekomen erfenis verwerpen, noch van een deze toekomend aandeel in een ontbonden huwelijksgemeenschap afstand doen.

X. Artikel 441 wordt gelezen:

De kantonrechter kan te allen tijde de voogd of de toezienende voogd ten verhoore doen oproepen. Zij zijn verplicht alle door de kantonrechter gewenste inlichtingen te verstrekken.

IJ. Artikel 441a wordt gelezen:

Aanwijzingen en machtigingen, als in deze afdeling bedoeld, geeft de kantonrechter slechts, indien dit hem in het belang van de minderjarige noodzakelijk, nuttig of wenselijk blijkt te zijn. Hij kan een bijzondere of een algemene machtiging geven en daaraan zodanige voorwaarden verbinden, als hij dienstig oordeelt.

Hij kan een gegeven aanwijzing of machtiging te allen tijde intrekken of de daaraan verbonden voorwaarden wijzigen.

Z. Onmiddellijk na artikel 441b wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 441c. De voogd mag alle noodzakelijke, betamelijke en behoorlijk gerechtvaardigde uitgaven aan de minderjarige in rekening brengen.

Indien de kantonrechter een bedrag bepaalt, hetwelk jaarlijks mag worden besteed voor de verzorging en opvoeding van de minderjarige of voor de kosten van het beheer van diens vermogen, behoeft de voogd de besteding van dat bedrag niet gespecificeerd te verantwoorden.

De kantonrechter kan de voogd, met uitzondering van de ouder-voogd, een beloning ten laste van de minderjarige toekennen, indien hij dit gezien de zwaarte van de last van het vermogensbeheer redelijk acht. Buiten dit geval mag de voogd voor zichzelf geen loon berekenen, tenzij hem dat is toegekend bij de akte, waarbij hij door een ouder benoemd is.

AA. Artikel 442 wordt gelezen:

De kantonrechter kan te allen tijde op verzoek van de toezienende voogd of ambtshalve aan de voogd de verplichting opleggen jaarlijks of eens in de twee of drie jaren ter griffie van het kantongerecht een rekening in te dienen van zijn beheer over de goederen van de minderjarige.

De datum voor de indiening van de rekening wordt door de kantonrechter bepaald.

Gelijktijdig moet de voogd een afschrift van de rekening aan de toezienende voogd doen toekomen. Deze kan binnen twee maanden bezwaren tegen de rekening bij de kantonrechter indienen.

BB. Artikel 443 vervalt.

CC. Artikel 444. Het eerste lid wordt gelezen:

Bij verschil van mening omtrent de rekening kan de kantonrechter verbetering daarvan gelasten.

In het tweede lid wordt „overgelegde” vervangen door: ingediende.

In het derde lid vervalt „daardoor”.

DD. **Artikel 445.** Het tweede lid wordt gelezen:

De ingediende rekening en het voor de toeziende voogd bestemde afschrift daarvan zijn vrij van zegel.

EE. **Artikel 447.** Het derde lid wordt gelezen:

De kantonrechter kan de voogd toestaan een gestelde zekerheid door een andere te vervangen. Indien het belang van de voogd het vervallen van een gestelde zekerheid volstrekt eist of handhaving daarvan niet nodig is, kan de kantonrechter hem machtigen daarvan namens de minderjarige afstand te doen.

FF. **Artikel 449.** Het sub *a* bepaalde wordt gelezen:

a. gehoor te geven aan een oproeping van de kantonrechter om voor hem te verschijnen;

Sub *b* worden na „boedelbeschrijving” ingevoegd de woorden: of een verklaring, als bedoeld in artikel 428a.

Sub *c* worden de woorden „te doen” vervangen door: in te dienen.

Het sub *d* bepaalde wordt gelezen:

d. aan de minderjarige toebehorende spaarbankboekjes, gelden, of toondereffecten die hij niet te diens name heeft doen stellen, op de voorgeschreven wijze te bewaren;

GG. **Artikel 452.** De woorden „in gebreke blijft de periodieke rekening van den voogd op te nemen” worden vervangen door: in ernstige mate in de vervulling van zijn taak tekort schiet.

HH. **Artikel 453.** In het eerste lid wordt „de rechter, wien de benoeming van een dezer voogden is opgedragen, een hunner” vervangen door: de kantonrechter van de woonplaats van een der minderjarigen een van de voogden.

II. Ingevoegd wordt een nieuw artikel, luidende:

Artikel 453a. De kantonrechter kan, op verzoek van de voogd, de toeziende voogd of ambtshalve, het vermogen van de minderjarige of een deel daarvan, met inbegrip van de vruchten, voor de duur van diens minderjarigheid onder bewind stellen, indien hij dit in het belang van de minderjarige nodig oordeelt.

De kantonrechter benoemt de bewindvoerder en bepaalt het aan deze toekomende loon. Hij kan bij de instelling van het bewind bepalen, dat de voogd de door de onderbewindstelling veroorzaakte kosten, met inbegrip van het loon, geheel of gedeeltelijk aan de minderjarige moet vergoeden, alsmede dat de voogd, behoudens zijn verhaal op de bewindvoerder, voor diens verrichtingen aansprakelijk is jegens de minderjarige.

Gedurende het bewind komen de bevoegdheden van de voogd tot beheer en beschikking over de onder bewind gestelde goederen in zijn plaats aan de bewindvoerder toe.

De kantonrechter bepaalt welke uitkeringen de bewindvoerder uit de onder het bewind gestelde goederen en de vruchten daarvan aan de voogd moet doen ten behoeve van de verzorging en opvoeding van de minderjarige of ten behoeve van het beheer van diens niet onder het bewind gestelde goederen. Hij kan deze beschikkingen te allen tijde op verzoek van de voogd of de bewindvoerder, of ambtshalve wijzigen.

De bewindvoerder is verplicht aan de kantonrechter te allen tijde alle door deze gewenste inlichtingen te verstrekken.

Hij is voorts verplicht jaarlijks en aan het einde van zijn bewind aan de voogd, de meerderjarig geworden of de erfgenamen van de minderjarige, wanneer deze overleden is, ten overstaan van de kantonrechter rekening en verantwoording af te leggen.

Geschillen die bij de rekening en verantwoording rijzen, beslist de kantonrechter.

Blijft een der partijen in gebreke tot deze aflegging van rekening en verantwoording mede te werken, dan zijn de artikelen 771 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing.

De kantonrechter kan te allen tijde op verzoek van de bewindvoerder, de voogd of de toeziende voogd, of ambtshalve het bewind opheffen of de bewindvoerder ontslaan.

JJ. **Artikel 460.** De woorden „door de meerderjarigheid of den dood van den minderjarige” worden vervangen door: van laatstgenoemde.

KK. **Artikel 503.** In het eerste lid wordt „957—960” vervangen door: 957—959.

LL. **Artikel 505.** In het laatste lid wordt „het derde lid van artikel 408b” vervangen door: artikel 961 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

MM. **Artikel 507.** De aanhaling „375—377” wordt vervangen door: 375—375c, 391—393.

NN. **Artikel 1506.** De aanhaling „457” in het laatste lid wordt vervangen door: 434.

Artikel II

In het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. Na artikel 691 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 691a. Wanneer het goed geheel of ten dele aan een minderjarige, onder curatele gestelde of afwezige toebehoort, geeft de notaris, te wiens overstaan de verkoop is geschied, hiervan onmiddellijk schriftelijk kennis aan de kantonrechter van de woonplaats van de minderjarige, onder curatele gestelde of afwezige.

B. **Artikel 914.** In het tweede lid onder *b* wordt „de verplichting tot boedelbeschrijving overeenkomstig artikel 428” vervangen door: de verplichtingen omschreven in de artikelen 428 en 428a.

C. **Artikel 920.** Uit dit artikel vervallen de zinsneden „, onder mededeeling van het uur, waarop hij dien dag met den toezienden voogd voor den kantonrechter moet verschijnen”.

D. **Artikel 962.** De woorden „het eerste lid van” vervallen.

E. **Artikel 965.** In het tweede lid wordt „kantonrechter zijner woonplaats” vervangen door: in artikel 957 aangewezen kantonrechter.

F. **Artikel 966.** In het eerste lid wordt „kantonrechter van diens woonplaats” vervangen door: in artikel 957 aangewezen kantonrechter.

G. Het opschrift van § 8 van de tweede afdeling van de zevende titel van het derde boek wordt gelezen:

§ 8. *Het beheer van ouders en voogden*

H. In § 8 van de tweede afdeling van de zevende titel van het derde boek wordt ingevoegd een nieuw artikel, luidende:

Artikel 966a. Behoudens het in artikel 457 van het Burgerlijk Wetboek bepaalde is de bevoegde kantonrechter in zaken, het voogdijbeheer betreffende, de kantonrechter van de woonplaats van de minderjarige.

Aanwijzingen, als bedoeld in artikel 432a, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, kunnen ten aanzien van de gelden die een minderjarige bij een boedelscheiding worden toebedeeld, bij gelegenheid van de boedelscheiding ook worden gegeven door de kantonrechter, onder wiens goedkeuring de boedelscheiding tot stand komt, onverminderd de bevoegdheid van de in het vorige lid bedoelde kantonrechter om deze aanwijzingen te wijzigen.

I. **Artikel 967.** In het tweede lid wordt „artikel 437” vervangen door: de artikelen 432a, 437 en 453a, vierde lid.

J. Artikel 968 wordt gelezen:

Tegen de beschikkingen, bedoeld bij de artikelen 433, 434, 436—439, 441a, tweede lid, 441b, 441c, derde lid, eerste zin, 444, eerste lid, 446, 447, 453a en 457, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, kan de voogd in hoger beroep komen.

Tegen de beschikkingen, bedoeld bij artikel 453a, zevende en laatste lid, van het Burgerlijk Wetboek, kan ook de bewindvoerder in hoger beroep komen.

Tegen de beschikkingen, bedoeld bij de artikelen 453a, zevende lid, en 457, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, kan ook hij, aan wie de rekening en verantwoording is gedaan, in hoger beroep komen.

K. Aan het slot van § 8 van de tweede afdeling van de zevende titel van het derde boek wordt ingevoegd een nieuw artikel, luidende:

Artikel 968a. Het in deze paragraaf met betrekking tot de voogd bepaalde geldt voor een beherende ouder, voor zover te diens aanzien ook de aangehaalde artikelen van het Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing zijn.

Artikel III

In artikel 8, vijfde lid, van de Postspaarbankwet 1954 worden de woorden „artikel 438 onder d” vervangen door: artikel 438, tweede lid.

Artikel IV

Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 11 mei 1964.

JULIANA.

De Minister van Justitie,

Y. SCHOLTEN.

Uitgegeven de eenentwintigste mei 1964.

De Minister van Justitie,

Y. SCHOLTEN.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

- Bijl. Hand. II 1959, 5520;
- Bijl. Hand. II 59/60, 5520;
- Bijl. Hand. II 63/64, 5520; Hand. II 63/64, bladz. 1552—1553;
- Bijl. Hand. I 63/64, 5520; Hand. I 63/64, bladz. 760.